

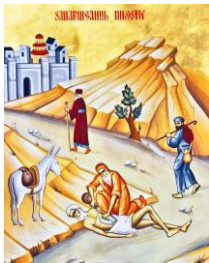


MILA PENTRU APROAPELE NOSTRU

- Duminica a 25-a după Rusalii, Pilda samarineanului milostiv -

Omul, prin excelență, este o ființă interogativă: își pune întrebări și le caută răspuns. Viața sa poate fi rezumată la un set de răspunsuri și întrebări pe care le descoperă și al căror sens îl deslușește în timp. În acest context, putem vedea că Mântuitorul Iisus Hristos a venit pe pământ la plinirea vremii (Galateni 4, 4), ca răspuns al lui Dumnezeu la nedumeririle de veacuri ale omului și astfel, i-a adus cuvintele vieții (Ioan 6l, 68), făcându-l să înțeleagă cine suntem, de unde venim, încotro ne îndreptăm, de ce murim, de ce ne mai naștem dacă tot murim sau cum și de ce a apărut viața. Prin „Pilda samarineanului milostiv”, Mântuitorul Hristos ne arată rolul și rostul omului. Odată cu venirea Mântuitorului, omul este ajutat de harul divin mântuitor să se mântuiască. Pentru mântuire, omului îi sunt necesare:

credința în Dumnezeu Cel în Treime Slăvit, faptele bune, căci credința fără fapte este moartă (Iacov 2, 17) și harul divin mântuitor prin care ne împărtășim cu Hristos prin Sfintele Sale Taine. Tâlcuind „Pilda samarineanului milostiv”, Sfinții Părinți arată că omul căzut între tâlhari este omul căzut din har, atacat de lucrătorii celui rău, înconjurat de păcate. Preotul reprezintă omul cel vechi, care învață Legea și Proorocii pentru a le pune în slujba propriilor interese, acoperindu-se de o evlavie mincinoasă și de o slujire fățarnică, fariseică. Levitul reprezintă o altă parte de lume, interesată de viața ei pământească, izolată în propria-i comoditate, fără vreun pic de empatie față de semenii. Samarineanul este ales în mod intenționat de către Domnul Iisus Hristos exemplul de urmat. Samarinenii nu aveau parte de cinstire din partea evreilor, fiind considerați, de către aceștia din urmă, necurați. Ura dintre samarineni și evrei era reciprocă, iar samarinenii nu se mai închinau lui Dumnezeu în Templul de la Ierusalim, ci, îi ridicaseră un alt templu, pe Muntele Garizim. Cu toate acestea, Samarineanul milostiv este cel ce arată milă și aduce jertfă prin fapta sa cea bună. El preînchipuie pe Însuși Fiul lui Dumnezeu venit în lume pentru cei bolnavi și cei neputincioși (Marcu 2, 17), care duce pe cel bolnav la casa de oaspeți, adică Biserica sa. Îi toarnă pe răni untdelemn și vin, untdelemnul fiind harul mântuitor, iar vinul Scumpul Său Sânge vărsat pe Crucea Golgotei pentru mântuirea oamenilor. Cei doi dinari reprezintă cele două Testamente. Gazda de la casa de oaspeți reprezintă Preoția Noului Testament. Aproapele celui căzut între tâlhari a fost un străin de neam și de credință, dar a fost cineva care a arătat milă. Pe acesta l-a fericit Mântuitorul, cu toate că preotul și levitul poate că se grăbeau la Templu să nu întârzie să săvârșească vreun serviciu divin. Totuși, pe slujitori, Domnul i-a condamnat, pentru că nu poți arăta slujire și dragoste lui Dumnezeu pe care nu-L vezi, iar pe fratele tău pe care îl vezi, îl necinstești (1 Ioan 4, 20). Îndemnul adresat învățătorului de Lege de către Domnul Hristos: „Mergi și fă și tu asemenea!”, se adresează și nouă, tuturor. Să facem, să nu ezităm, să nu zăbovim știind ce trebuie făcut pentru a moșteni viața de veci!



LIBERTATEA ÎNSEAMNĂ SĂ FACI CE TREBUIE

După cum vom folosi libertatea oferită în dar, așa vom primi răsplata. Libertatea atrage după ea și responsabilitatea, ca răspundere a omului în fața liberei alegeri. Încă de la începuturile sale, omul și-a folosit greșit libertatea. Mai întâi a ucis sufletește, alegând, încă din Rai, să nu mai asculte de Dumnezeu, ci să intre în robia păcatului. Apoi, la scurt timp, apare și uciderea trupească, când Cain alege să-și omoare propriul frate, Abel. Iar de atunci până azi, istoria se tot repetă. Cum este posibilă această greșită și cumplită folosire a libertății? Din iluzia că libertatea îți permite să faci ce vrei tu, amestecată adeseori cu iubirea de sine. Acesta este libertinismul, nu libertatea, ridicat astăzi la rang de politici de stat, prin așa-zise legi care însă n-au de-a face cu liberalismul, așa cum este definit el ca doctrină politică, ci mai mult cu interesele ideologice sau comerciale ale secularismului. Așa se nasc ipocrizii contemporane, care vădesc iraționalitatea din spatele libertinismului. Astăzi se vorbește din ce în ce mai des de „drepturi”, dar s-a cam uitat de „responsabilități”. Se ridică în slăvi diversitatea și libertatea de conștiință, dar nu se acceptă ca religia să influențeze opinia publică. Maltratarea unui animal stârnește valuri de emoții, dar sfârtecarea pruncilor prin avort nu este considerată o problemă (dimpotrivă, devii problematic, fundamentalist, retrograd dacă te opui avorturilor). Ne jelim că nu-s bani pentru spitale, că de ce „risipim” pe catedrale, dar avem destui pentru arme, stadioane și spectacole „culturale”. Se militează intens pentru „etică”, „gândire critică”, „dezbateri de idei”, dar nu cumva să amintească cineva de identitate creștină, biserică sau Catedrala Mântuirii. Mass-media este plină de vedete, idoli și horoscoape, dar se evită sfinții. Sărutarea moaștelor este descrisă ca practică din Evul Mediu, dar în Evul nostru post-modern pupatul comercial al banului este pe toate ecranele. Nu-L vrem pe Dumnezeu, ba chiar am fi în stare să-L ucidem, ca imediat să ne punem în locul Lui, visându-ne că suntem Dumnezeu aproapele nostru. Cu toate acestea, tot libertatea ne salvează de libertinismul ucigaș de om. Iisus Hristos ne arată că altă Cale nu este, decât aceea de a alege să-L urmăm de bunăvoie. Doar prin Hristos omul își împlinește menirea libertății sale. Ținta drumului nostru prin această lume este desăvârșirea noastră. Nu este liber cel robit de iubirea de sine, ci cel robit de iubirea aproapele. Adevărata libertate nu este să faci ce vrei, ci să faci ce trebuie. Dar a ști ce trebuie făcut, iată înțelepciunea. Căci libertatea fără înțelepciune este nimicire. Dincolo de libertate și de siguranța zilei de mâine, omul vrea să știe pentru ce trăiește. Gândul că are un rost în lume îl va face să îndure orice, să renunțe la toate și să îl urmeze pe cel care îi va garanta că viața sa se afla în slujba unui scop. Taina existenței umane nu constă în a trăi, ci în a ști pentru ce trăiești. Fără o noțiune precisă a rostului său pe lume, omul n-ar accepta să trăiască în vecii vecilor. Amin.

Intrarea într-unul dintre posturile mari ale anului ar aduce o oarecare încordare, pentru că orice restricție impusă ne creează un disconfort. Nu ne simțim prea bine când la locul de muncă ni se scurtează pauza de masă, când în trafic ni se restricționează accesul pe una dintre benzi, când medicul ne oprește să consumăm anumite alimente sau băuturi sau când dreptul de a ne exprima în societate credința și tradițiile noastre milenare ne este încălcat, din diferite interese ale unor răuvoitori. Dar iată că în Postul Crăciunului avem posibilitatea să ne pregătim pentru a trăi bucuria de a posti, bucuria de a renunța la bunuri lumești pentru a primi la schimb nepieritoarele avuții duhovnicești. Creștinul adevărat știe că harul dumnezeiesc sălășluiește în cei care dovedesc înaintea lui Hristos că bunătățile lumii nu au pus stăpânire peste viețile lor. Creștinul se bucură atunci când intră în post pentru că simte libertatea adusă de o astfel de jertfă spirituală și trupească. De altfel, postul este o manifestare cât se poate de liberă. Mântuitorul Iisus Hristos nu ne-a poruncit să postim pentru a ne câștiga mântuirea, iar Biserica nu forțează pe nimeni să postească, ci doar ne învață că printr-o astfel de jertfă simțim comuniunea spirituală cu sfinții. Mântuitorul Hristos ne-a dat propriul exemplu de postire și de așteptare, atunci când S-a retras în pustie timp de 40 de zile și S-a pregătit pentru lucrarea Sa pe pământ (Matei 4, 1-2). El ne-a îndemnat să primim cu bucurie postul în tainița sufletului și să ne ferim de fățarnicia unora ce se arătau mari postitori: „Când postiți, nu fiți posomorâți ca fățarnicii, care își smolesc fețele, ca să arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun că și-au luat plata lor. Ci tu, când postești, unge-ți capul și spală-ți fața ta, ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, Care este în ascuns; și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti” (Matei 16, 18). Libertatea la care tindem își găsește începutul chiar în postire, pentru că sufletul nostru este înălțat la o stare superioară, în care materia, bunurile pământești nu au nici o urmă de stăpânire asupra ființei noastre. Detașați de materie, urcăm spre Hristos, tindem spre unirea cu El, pentru a fi liberi pe deplin. Mântuitorul Iisus Hristos ne-a îndemnat să ne hrănim nu doar cu pâine, ci și cu „tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu” (Matei 4, 4), spunând că ființa umană este desăvârșită atunci când se hrănește și spiritual. Postul ne deschide oportunitatea de a ne hrăni și mai mult sufletul, de a ne hrăni o parte a ființei noastre. Nu putem intra în Postul Crăciunului fără să ne raportăm la Mântuitorul nostru Iisus Hristos, finalitatea vieții noastre spirituale. Așa cum dreptii Vechiului Testament și-au trăit zilele în așteptarea făgăduinței lui Dumnezeu, la fel și noi în acest post nu facem altceva decât să închipuim starea omenirii de pregătire pentru primirea mântuirii, adică starea normală a fiecărui om, a fiecărui creștin.

La spovedanie

Vine postul și în grabă,	În genunchi te-așezi modest,
La duhovnic tu alergi,	lei cu tine și-o batistă,
Ca să mai rezolvi o treabă:	Parcă nu te mai oprești
Iar păcatul să ți-l ștergi.	De citit o lungă listă.

Bună treabă, nu-i nici greu,
Dar mai e și-o parte tristă:
Te-ai obișnuit cam rău:
Să citești... aceeași listă.

Împlinindu-se trei ani de la nașterea Maicii Domnului, dumnezeieștii părinți Ioachim și Ana și-au adus aminte de făgăduința pe care au făcut-o lui Dumnezeu mai înainte de a se naște fiica lor, Fecioara Maria. Căci ei, fiind oameni sterpi și neroditori, numai prin rugăciuni, post și milostenie au dobândit pe această dumnezeiască pruncă Maria. „Doamne, de ne vei da nouă un prunc, ziceau ei, noi îl vom închina Bisericii Tale neroditori, spre izbăvirea de jignirea lumii”. Deci aducându-și aminte de această făgăduință pe care au făcut-o, Sfinții Părinți Ioachim și Ana s-au hotărât să dea Bisericii pe Fecioara Maria când ea avea trei ani, după făgăduința de mai înainte. Și gândind acestea, au adunat în Nazaret, orașul în care trăiau, rudeniile lor de neam împărătesc și arhieresc, ca să însoțească această copilă sfântă până la Ierusalim, cu cântări și cu psalmi. Și au pornit spre templul din Ierusalim, cale de peste 150 de kilometri, mergând trei zile în șir. Și era o minune mare și prealăudată cea dumnezeiască adunare, alcătuită din rudele Preasfintei Fecioare Maria. Oameni și îngeri o conduceau pe această biserică vie și însuflețită, acest chivot cu totul de aur al mamei celei dumnezeiești și al luminii. Când au ajuns la Ierusalim, după o cale de trei zile, s-a făcut acolo o altă minune preaslăvită. Templul, zidit de Solomon și restaurat de Zorobabel, avea la intrare 15 trepte, după numărul celor 15 psalmi, pe care preoții și leviții îi cântau când intrau la slujbă (așanumiții psalmi ai treptelor). Când a ajuns Fecioara Maria la aceste 15 trepte, dumnezeieștii părinți Ioachim și Ana voiau să o ducă de mână, ca pe o copilă ce nu poate pași pe trepte. Dar, fiind întărită de harul Duhului Sfânt, ea s-a desprins din mâinile părinților și de ceata fecioarelor care o conduceau cu făclii aprinse și cu cântări și a început să urce ca o porumbiță nevinovată peste toate treptele, ca o pasăre a raiului, și a ajuns la treapta de sus, unde erau preoții îmbrăcați în veșminte de aur, împreună cu prorocul Zaharia. După ce Zaharia a închinat-o pe prunca Maria în biserică, a făcut un lucru cu totul neobișnuit și cu totul neîngăduit de Legea Veche. A adus-o pe Fecioara Maria în Sfânta Sfintelor, unde era chivotul Legii cel ferecat peste tot cu aur și heruvimii care umbreau altarul și masa și toiagul lui Aaron care înfrunzise și șarpele cel de aramă și celelalte lucruri sfinte ale lor. Despre nevoința ei îngerească în Templu ne spun Sfinții Părinți, că Fecioara Maria priveghea de seara până dimineața în Sfânta Sfintelor, cugetând adânc și rugându-se lui Dumnezeu, în cugetare și lacrimi neîncetate. Acolo se ruga pentru mântuirea întregului neam omenesc. Seara la ora șase, venea Sfântul Arhanghel Gavriil și-i aducea Fecioarei Maria hrană îngerească din cer în Sfânta Sfintelor. Așa s-a hrănit ea timp de 12 ani, nu cu hrană pământească, ci numai cu hrană cerească adusă de Arhanghelul Gavriil. Așa a fost petrecerea Preasfintei Fecioare Maria în Sfânta Sfintelor, căci se pregătea să fie sălaș al Mântuitorului Iisus Hristos, izbăvitorul lumii. Amin.

